مدیر : محمد قدیر تره کی
اداره: دعمومی مطبعی له څنګه کابل
ی امضاء مقالی دمدیر له خو الیکلی کیږی
بی تعطیل له ور ځو هره ورځ خپریږ ی

اصلاح

PROPERTY OF ACKU

ځا یو نه کالنی شپږ میاشتی
د کابل په ښا ر کښي ۲۵ ـ افغانی ۱٤ ـ افغانی
په افغا نستان کښي ۳۰ ـ افغانی ۱۸ ـ افغانی
په د باندنیو هوادو کښي یو نیم پون ۱۸ شلنګه

ګڼه (۳۲) کال (۱۵) سه شنبه (۲۸) دسنبله ۱۳۲۲ ش (۲۱) درمضان المبارک ۱۳۶۲ ق (۲۱) د ستمبر ۱۹٤۳ ع پر له پسی لمبر (۳۶۳۹)

مطالعات ونظریات :

مشاهدات ما

(۱۰)

چنانچه خود رئیس موصوف همیشه میفرمودند زیاده ترین مشغلهٔ من دراینجا تهیهٔ مزارع لیلبو و دهقان برای زراعت آن و د هقان خانه برای د هاقین مذکور است از همین جهت از حصهٔ سلام خیل که بفاصلهٔ ۲۱ کیلومتر از سربند نهر اجمیر واقع است یك شاخ جدیدی از نهر اجمیر تازه کشیده واز تاریخ ۱۳ حمل به حفر آن آغاز نموده اند رئیس تنظیمیه ما را بمعاینهٔ این نهر دعوت فرمود چون راه تردد موتر یا گادی نبود لذا بسواری اسپ در حالیکه خود رئیس تنظیمیه هم حضور داشتند به معاینهٔ نهر مذکور رفتیم از منزل رئیس تنظیمیه تا سلام خیل که نقطهٔ آغاز حفر شاخ جدید نهر اجمیر است فاصلهٔ زیادی میباشد در حالیکه از سلام خیل هم تا نقطهٔ انتهائی نهر یك مسافهٔ زیاد دیگر یست کهما تمام این فواصل را بسواری اسپ طی کردیم. وقتیکه بسلام خیل رسیدیم دیدیم بعضی از مردم حصصی را که برای حفر تعهد کرده بودند تمام نموده وبرخی در شرف تمام کردن بودند کهباین حساب تا کنون نهر مذکور تمام شده خواهد بود.

عرض بالائی این نهر درحصهٔ اول ۲۰ متر وعرض تحتانی آن دو متر است عمق نهر درحصهٔ اول شش متر میباشد و در حصهٔ اخیر نهر که تقریباً ٤ کیلو متر پایانتر است در حصهٔ اخیر ۷ متر وعرض پایانی آن دو متر و عمق مذکور یکنیم متر می باشد.

طول این نهر در حدود ۱۵ کیلو متر میباشد که در وقت معاینهٔ ماحصهٔ کنده شدهٔ مذکور تا چار کیلومتر میرسید قرار یکه متخصص نهر گفت این حصهٔ کنده شده مشکلترین کار نهر است زیرا عمق کندن دراینجا زیاد بوده وحصص باقیمانده بیشتر از یکنیم الی دو متر عمق ندارد.

اگر این نهر به سر رسد و باستفاده از آن آغاز نمایند آبیاری از نهر مذکور از قشلاق تورانی شروع میشود وقراریکه تخمین شده این نهر باندازهٔ ده الی دوازده هزار جریب زمین را آبیاری خواهد نمود.

غیر ازین نهر ریاست تنظیمیه درنظر دارد تا ازیکطرف انهار دیگری هم برای تزئید مزارع حفر شود واز جانب دیگر برای ازالهٔ پشهٔ ملیریا بوسیلهٔ زابرها اقدام گردد.

رئیس تنظیمیه درعین اینکه آمادگی خود را برای اجرای این اعمال تاحدیکه امکان دارد اظهار مینمود معهذا درمسئله نفوس زراعتی یعنی دهاقینیکه این اراضی را مورد استفاده قرارداده آنرا زراعت کنند مشوش بودند. واقعاً برای ولایات قطغن، مزار مسئله نفوس زراعتی جالب دقت است.

(باقیدارد)

دباندنی خبرونه

توکیو: دجاپان حربی ابلاغیه : د جاپان د بحری قو اؤ الو تکو د نیو جارجیا دجزیری په اوبو کښي د امریکا یوه تارپیدو اچوونکی بیړۍ ډوبه کړه یوسیل جاپانی الوتکو پر موندا حمله وروړی او خپلو نخښو ته ئی درانه تاوانونه ورسول دامریکا یو سیل الوتکو کوښښ وکړچه د یا نګتسی په سین کښي پر (هانکاو) حمله وکړی مګر دجاپانی الوتکو دفعالیت په اثر تیښتی ته مجبوره شوی . (دومی)

توکیو: دجنګ داوله څخه تر اوسه یوری د بحرالکاهل په صحنه کښي دامریکائیانو تلفات ۲۵۰ زره کسه دی. (دومی)

الجزیره: دسنبلی ۲۷ دمتحدینو قوا دسلرنو په جبهه مخ په وړاندی روان دی اواوس د(باتی پالیا) او (آلیتی والیا) ښارونه دمتحدینو په لاس کښي دی. دمتحدینو بحریه بر سیره دقوت الظهر او حربی مهماتو پر رسولو دنظامی عملیاتو سره معاونت هم کوی پرون دمتحدینو الوتکو درو م په شاؤ خوا کښي د (وی تربو) او (پادی وا) او(شام بی تو) پر هوائی مرکزو بمباری وکړه اود متحدینو د الوتکو نور و سیلو د (فوجیا) پر هوائی مرکز و حمله وروړی اوپو څه المانی الوتکی ئی پر مځکه خرابی یا زیانمنی کړی. دمتحدینو ښکاری الوتکو د جګړی په میدان کښي پر سرکونو اولاریو بمباری کړی او د ماشینګنو شلکونه ئی وکړه. بیګا بیا دمتحدینو الوتکو د(وی تربو) پر هوائی مرکز حمله وروړه. دشنبی په شپه دسلرنو او ناپل تر مینځ دالمان ۲ الوتکی پر ځمکه راواچولی. ددې عملیاتو څخه دمتحدینو ۱۹ الوتکی خپلو مرکزو ته ندی راغلی. (ریوتر)

قاهره دسنبلی ۲۷: پرون داتازونی بم اچوونکی الوتکی د شرق و سطی دهوائی مرکزو څخه پاسیدلی او دایطالیا په شرقی ساحل کښي ئی د«پسکا را» دمواصلاتو پر خطوطو او بیګا انګلیسی الوتکو د «فوجیا» دمواصلاتو پر خطوطو اودامواو پر ګدامو بمباری و کړه دانګلیس یو بل سیل الوتکو د(رودز) په جزیره کښي د(مارتسا) پر هوائی مرکز حمله وروړې او پرون په هوائی جګړه کښي چه دانګلیس او آلمان دالوتکو تر مینځ دمدیترانی پر شرقی برخه وشوه د آلمان ۷ الوتکی راو اچول شوی. ددې عملیاتو څخه د متحدینو ۳ الوتکی هم بیرته ندی راغلی. (ریوتر)

ملبورن : د سنبلی ۲۷ پرون دمتحدینو آلوتکو د «بوګان ویل» په جزیره کښي پر «بوئن» او «فائزی» حمله ور وړی او په هوائی جګړه کښي ئی دجاپان ۱٤ آلوتکو راچولی اود «نیوبرتن» په ساحل کښي ئی ۲ عسکر وړونکی کوچنۍ بیړۍ اود «نیو آئرلینډ» په ساحل کښي د حمل ؤنقل یوه کوچنۍ بیړۍ ډوبه کړی اود «سن جارج» دماغی ته نژدی ئی دجاپان یوی بار وړونکی ۲ زره ټنه بیړۍ ته تاوان ور ساوه د جاپان ۹ آلوتکو پر «دارون» حمله راوړه مګر دهغی په اثر کوم تاوان اوتلفات ندی پیښ شوی.

د متحدینو یوسیل آلوتکو په نیو ګینی کښي «پرفنش هافن» حمله وروړه. (ریوتر)

برلین : دشرق د محاذ په جنوبی جبهه کښي دالمان دقواؤ حرکات سم دنقشی سره اجرا شوه . اود روسا نو حملې رد شوې . د« بیلی » په جنوب په منځنی ناحیه کښي دروسانو د لویو تولګیو حملی دفع شوې ، او پدې ځای کښي سختی جګړی جاری دي . دشرق دجبهی په نورو نقاطو کښي بیله کوبان او لدوګا دجنوب څخه کومه مهمه واقعه نده پیښه شوي په سلرنو کښي شدیدې جګړی دوام لري . اود نتیجی دلاس راوړو دپاره دانګلیس او امریکا د سپا یانو کوښښونه ناکامه شوه. انګلیسیانو او امریکائیانو سره دخوور ځو سختو جګړو د جریان پدې ندی قادر شوی چه دالمان عسکری تولګی داصلی قواؤ څخه جدا کړی او محاصره ئی کړی د متحدینو عسکر دالمان دقواؤ د متقابل تعرض په اثر دساحل خواته تر فشار لاندی راوستل شویدی . دالمان عسکری تولګیو په «کالابریا» کښي وروسته تر دی چه دهغه ځای تولی عسکری موسسی ئی خرابی اوځانونه ئی سم دنقشی سره بیرته و ایستل ، په سلرنو کښي دالمان دنورو فرقو سره تماس پیدا کړ یدی . او د انګلیسانو او امریکائیانو اودبادولیو دحکومت نقشه ناکامه شوه . (ترانس اوشن)

برلین : پرون په سلرنو کښي شدیدی جګړی وشوی . دالمان قواؤ د جبهې ددفاعی خط دلنډولو دپاره نووځایو ته ترشاشوه . دسلرنو په خلیج کښي دالمان یو او بتل دمتحدینو یوا وبتل ډوب کړی اویوی بیړۍ ته ئی سخت تاوان رسولی دی. المانی الوتکو د متحدینو پر یو مخرب حمله وروړی اوهغه ئی زیانمن کړ په فضائی جګړو کښي دمتحدینو ۱۱ ـ الوتکی راواچولی شوی دی . دالمان لیری الوتونکو الوتکو دمتحدینو یوه بله الوتکه پر اوقیانوس اطلس وغورځوله. (ترانس اوشن)

برلین : متحدینو دالمان دبحری او هوائی قواؤ دعملیاتو په اثر دهغوی د کښتی رانی په برخلاف دستمبر د ۸ څخه بیاتر ۱۷ یوری ۳ کرو زره ۲ مخربه یوه تارپیدو اچوونکی بیړۍ ۱۵ عسکر پیاده کوونکی بیړۍ اودحمل ؤنقل ۹ بیړۍ په ۵۸ زره ټنه ظرفیت دلاسه ور کړیدی علاوه پدی ۲ کروزره او ۳ مخربه او یوه تیل وړونکی بیړۍ اود حمل ؤنقل ۷ بیړۍ په ۳۵ زره ټنه دظرفیت سختی زیانمنی شویدی چه هغه هم بایدډوبی وبلل شي دمتحدینو ۱۲۵ نوری بیړۍ په ۶۰۰ زره ټنه ظرفیت او ۹ عسکر پیاده کوونکی سختی زیانمی اوتاوانی شویدی . (ترانس اوشن)

مبادی امور بانکداری

اثر کوچکی با قطع وطباعت زیبا در ۶۲ صفحه به عنوان فوق هفتهٔ گذشته و اردشد بعد از آنکه نوبت مطالعهٔ آن رسید معلوم شد کتابی است درامور بانکداری که بقلم ښاغلی فاضل رحمت الله خان (لیوال) باانشای روان نگارش یافته چون این اثر مفید محیط رابه معاملات بانکی رهنمائی نموده درتربیهٔ اقتصادی جامعه معاونت میکند پس زحمت مؤلف محترم را تقدیر وایشان را باین کتاب مهم شان تبریك گفته امثال آنهارا زیاده تر میخواهیم.

برلین: دمتحدینو څخه په سلرنو کښي تر اوسه پوری ۱۰ زره کسه مقتولین اوزخمیان دلاسه وتلی او تلف شویدی او ٤٤۲۹ کسه ئی بندیان نیول شویدی برسیره پدی ۱۵۳ ټانکونه او ٥٤ توپونه او ۶۲ نقب اچوونکی او نوری ډیری مختلفی وسلی د المان دقواؤ لاس ته په ولجه ورغلی یادګار ایستل شویدی . (ترانس اوشن)

برلین : رسماً اعلام و شو چه موسولینی وروسته تر خپل نجات دهغه تار ځای ته ورغلی اودهغه سره ئی لید لی اوخوور ځی ئی ورتیرې کړې . (ترانس اوشن)

مسکو : د سنبلی په ۲۵ دشوروی قواؤ په ټولو محاذو کښي دالمان ۳۳ ټانکونه خراب کړی او په فضائی جګړو کښي اودجګ خولوتوبو پذریعه دالمان ۳۶ الوتکی را اچول شویدی . (تاس)

مسکو : په کوبان کښي دشوروی عسکر و مخ په وړاندی تګ حاصل کړی او «کتل و لچسی وروتا» او څونوری آبادی نقطی ئی دالمانیانو څخه بیرته نیولی دی . (تاس)

مسکو : دروسلاول په شاؤخوا کښي د شوروی قواده څخه تر ۱۵ کیلومترو پوری وړاندې تللی او تر ۱۰۰ زیاتی آبادی نقطی ئی چه په هغه جمله کښي د«یاکیموفکا» محلی مرکز چه دسمولنسك په ولایت کښي دی اود «دوبروفکا» محلی مرکز چه داوریل په ولایت کښي دی هم شامل دی اودالمانیانو څخه بیرته ونیول . (تاس)

مسکو : دبریانسك دغرب او جنوب غرب خواته دشوروی عسکر د ۱۵ څخه تر ۲۰ کیلومترو پوری مخ په وړاندی تللی اود «تروبچفسك» ښار او علاوه پدې ۳۰۰ نوری و دانی نقطی ئی دالمانیانو څخه په لاس راوړې دی. (تاس)

مسکو : د«دنپرو پتروفسك» په جبهه کښي ذشوروی قواؤ خپلی تعرضی حملی ته دوام ور کړی او د ۱۰ څخه تر ۱۸ کیلومترو پوری مخ په وړاندی تللی اوتر ۸۰ زیات ودان کلی ئی چه «لوکاشوفکا» او «بوحاتایا» هم پکښي شامل دی بیرته په لاس راوړی دی. (تاس)

مسکو : د «زاپوروژیه» او «ملیتوپول» په جبهه کښي دشوروی قواد ۱۰ څخه تر ۱۵ کیلومترو پوری مخ په وړاندی تللی او ۱۷۰ آباد کلی ئی چه په هغو کښي د «رورخوف» داوسپنی دلاری استانسه هم شامله ده دالمانیانو څخه بیرته نیولی دی. (تاس)

مسکو : د «کیئیف» په جبهه کښي دشوروی قواو خپلی تعرض حملی ته دوام ور کړی او د ۱۵ څخه تر ۲۰ کیلو مترو پوری مخ په وړاندی تللی او «پریکولی» او «پیریاتین» او «دلوبنی» اود «خوروولی» ښارونه او علاوه پدی ۱۸۰ آبادی نقطی ئی دالمانیانو څخه بیرته نیولی دی .

د «پریکولی» دښار دنیولو په جګړو کښي تر ۱۰۰۰ زیات المانی عسکر وژل شوی او یو څه ډیری ولجی او بندیان هم دشوروی دقواو لاس ته ورغلی دی . (تاس)

مسکو : د «دوخوفشچینا» دښار دنیولو په جګړو کښي دالمان د پیاده عسکرو څو فرقو ته ماتی ور کړه شوې ده. د شوروی قواو دالمان ۷۲ ټانکونه او ۲۰٤ توپونه او تر ۱۰۰ زیات نقب اچوونکی او ۳۷۶ ماشینګن او ۳٤ دجنګی مهماتو ګدامونه خراب او برباد کړیدی. ۲۶ ټانکونه او ۲۰۰ توپونه او تر ۳۰۰ زیات نقب اچوونکی او ۶۷۰ ماشینګن او یو څه ډیر اوتوماتیکی توپکونه او ۲۲ دجنګی مهماتو او حربی لوازمو ګدامونه او ۶۰۰ کسه بندیان دشورویانو په لاس ورغلی دی. (تاس)

مسکو : دغربی محاذ قواؤ وروسته تر شدیدو جګړو دالمانیانو مقاومت مات کړی اود «یارنسیوا» ښار او داوسپنی دلاری استانسه چه هغه ځای دسمولنسك په شاو خوا لاره کښي مهمه تدافعی تکیه ګاه ده بیرته ونیوله . (تاس)

مسکو : دسمولنسك په جبهه کښي دکالینن دمحاذ قواؤ د٤ ورځی جګړی په اثر دالمانیانو په تدافعی استحکامو او مستحکمه منطقه کښي رخنه اچولې او د«دوخوفشچینا» ښار ئی چه دسمولنسك په لاره کښي دالمانیانو مهمه اتکائی نقطه ده دالمانیانو څخه بیرته ونیوله. (تاس)

د شپی وستری خبرونه

لندن: کهڅه هم دشرق وسطی څخه تازه ابلاغیه نده خپره شوی مګر لکه دترکیی خبر چه وائی دمتحدینو بحریی د(سی ماس) پر جزیره عسکر پیاده کړیدی او د(ایجیین) په بحیره کښي ئی د(کسته لارتسو) جزیره ونیوله.

نانکنګ: داتازونی فضائی قواد چونکنګ په چین کښي ډیر لږ او صرف دجاپانی دالوتکو په مقابل او دبحری پر ضد دبمباری په وخت کښي الوتلای شي.

برلین : المانی قواؤ سم د خپل پلان سره د(ساردینیا) جزیره تخلیه کړه .

ویشی : پر فرانسه د متحدینو د تېرو څلورو ورځو دبمباری په اثر یو زر ملکی کسان تلف شویدی .

برلین : دجون په میاشت کښي د متحدینو ۶ سوه الوتکی چه څلورسوه ئي امریکائی څلور ماشینه دي دالمان په فضا کښي را اچول شوی دی .

دروز و لت وینا

(۳)

هغه زورورې ضربې چه دروس دخوا دنازیانو پرضد حواله شویدی هریو امریکائې لړزوی. پدې دوبې کښې د ۱۹۴۲ ددوبې په شان دالمانیانو دلاسه ونشوه چه پهرو سیه کښې په کامیابانه ډول سره مخ په وړاندې لاړشی. بلکه په عوض کښې روسانو خپل خورا لوی نظامی عکس العمل چه په روسیه کښې د ۱۸۱۴ کال څخه تراوسه پورې سابقه نه لري دسرنه نیولی . دخار کوف، ستالینو اونور ځایونو تسخیر چه روسیانو دهغو په واسطه ددونتس اوپو کراین لاره خلاصه کړیده اود ملیون په شمېر ایکرونه ئې آزاد کړی دی چه ټول قیمتې مځکې دی ټوله دنیاته امید ورکوی چه روسیان به جر منیان له خپلې خاورې نه ورك کړی او دالمان په خاوره به تعرض وکاندی .

دا هم واضحه ده چه د شمالي افریقاجنګ، دسسلی اشغال، دایطالیا محاربه ټول دالمان دمځکی اودهوا دقواوو دمشغولیت سبب ګرزیدلی دی اود روسیانو دحملې دپاره ئې ډیر کمك کړی دی . همدغسې ځمونږ بمبارې دیوروپ په غرب باندې دالمان دېر الوتکې مصروف کړیدی اود روسیانو په وړاندې تګ کښې ئې دلینن ګرادنه تر بحیرهٔ اسود پورې کمك کړی مونږ پوهیږو چه دغه وړاندې تګ دالمان د قواؤ د مصر وفیت په ذریعه په بالقانات د فرانسې غربی برخه او دانګلستان په رو دبار کښې شوی دی . د غسې دمدیترانې واقعات د جاپان په جنګ کښې مستقیم تاثیر اری. دغه وخت چه دامریکا اوبرطانیې سپایان په تیر نومبر کښې په شمالې افریقا ښکته شوه ځینو خلکو ګمان کاوه چه مونږ خپل تعهدات په بحرالکاهل کښې سرته ونه رسوو .هغه کسان چه جنګ په مختلفو محاذاتو مثلا دیوروپ غرب دروسی محاذ برما، سلیمان اونوګینې، ویشی سهو کوی دوی ته داسې ښکاری چه دامحاذات له یوبله جلادی اویوبل سره ربط نه لري. حتی تاسې دهوائې جنګ دمځکې دجنګ په مقابل کښې خبری آوری منګر په اصل کښې مونږ داجنګ څو جنګونه نه ګڼو . ګردیو جنګ دی او ټول باید دیو اساسی سوق الجیشی پلان لاندې راشی . دمدیترانې آزادی چه دایطالیې دسقوط نه شروع شوه مونږ ته کامل کنټرول دشرق الهند داوبواود بنګالې د خلیج داوبو بریالې کوی مونږ ته کمك رسوی چه په جاپان باندې سخته حمله وکړو ترڅو چه ایطالیا مونږ سره جنګیده دهغې بحرئې په مدیترانې کښې لږه پریشانې راپیښوله اوس هغه بحریه زمونږ ده اود جاپان په مقابل کښې مونږ سره کمك کوی . داده چه په تائید وایم چه دمدیترانې آزادی دلري شرق په جګړه کښې لوی کمك کوی دبحری قواوو په خط کښې چه ددنیا نه چپ چاپېر تاوشوی یوه رخنه پاتې وه او هغه عبارت ده له هغې رخنې نه ده چه د آستریلیا اوسیلون په مینځ کښې ده اوس ددې علاج هم د مدیترانې دآزادی په واسطه کیږی په شرق کښې سخته اوږده جګړه ز مونږ په مخکښې پرته ده باید ډیر زیات زیان ته دهغې د فتح دپاره ځانونه تیار کړو ترڅو چه جاپان دخاورو سره برابر

نکړو قوت ئې نه ماتیږی اوبل رنګې ځان غولو وحما قت دی. که څه هم آینده ځمونږ نږدې پاره ګرانه ده دجنرال توجواوده دملګرو دپاره هم ډیره ګرانه ده. هغوی په شرق اوغرب کښې د چیانګ کائی شیك جنرال مکار تر، اد میرال نمتز اوادمیرال مونت بیټن عساکرو ینې چه ورته نږدې کیږی،

هغه قواچه د بحرالکاهل په صحنه کښې جاپان سره جنګیږی اګه هغه قواچه المان سره جنګ کوی یو بل سره مربوطاوعلاقه مندې کوم نوی تهدید چه د اولو شن نه جاپان ته متوجه شوی جاپان ته مهلت نه ور کوی چه ځان په ښه شان دجنګ نوروجبهوته ورسوی . داسې وقا یع لکه دکسکا فتح صرف یوه واقعه نه ګڼله کیږی بلکه د ډیرو احتیاطی پیش بینیو نتیجه ګڼل کیږی چه د هغه بحرانیو ورځو تجربه ده چه د سان فرانسسکو دحملې خوف موجود و.

هغوی نه یو هید ه چه زمونږ قاطع امتحانونه د مرجان دبحرئی ،دمیدوی بحیره او د سلیمان په جزایرو کښې دهغو د اتکا نقطه په اوا و شن کښې دساتنې دحیطې نه ایستلی وه. جاپان دخپل دتوسیع شوی خط دساتنې دپاره د ډیر ومشکلا تو سره مخامخ شو. جاپان مجبور شو چه خپل قواد کسکانه و باسې ځکه چه دنوی امریکا ئې او برطانوی قوا ؤرسیدل دد وی لاره د کمك رسولو او اوشن ته بنده کړه. د سلیمان په جزایرو کښې په ډیرو جنګو اوجګړو هوائې مرکز ونه لاس ته راوستې دی چه داوس خطر دمر جان دبحیری له شانه داستریلیا اونیوزیلیند نه عملا لیرې شوی او د امریکا، استرالیا نیوز یلند اوها لیند قوا وو دجاپان ډیر زور له مینځه وړی او ز مونږ د تعرض د پاره ئې نوی مراکز لاس ته را وستې .

وروسته له څه مدې دفاع نه په برما کښې مونږ اراده وکړه چه په دې منطقې کښې تعرض شروع کړو . په خو شالې تاسو ته اطلاع درکوم چه مونږ نور لوازم اونظامی کمکونه چین ته لیږلې اولیږوئې . هره ورځ خبر را رسیږی چه جاپانیان په چین اوبرما کښې زمونږ دتلفاتو دوه چنده اودرې چنده الوتکې له لاسه ورکوی .مونږ به دې روئې ته ادامه ورکړو ترڅو په خپله دجاپان په خاورې حمله وکړ.هغه وخت چه جاپان تسلیم شی نومونږ به هغه جزایر چه دبین الملل مجلس ورله ورکړی و ور ځنې واخلو په جاپان اعتماد نه کیږی هغه وسیعومناطقو سره به هم چه جاپان دچین نه نیولی دغسې معامله وشی جاپان دوه کاله سر کښې ددې جنګ نه چین سره په جګړه ونښت اومتحده مما لکو په هغه زمان کښې هم خپله مادی مرسته دچین نه ونه سپمو له او خپل وسایل ورځ په ورځ په سره سینه دمحور په مقابل چین ته وسپارل ددې نه مقصد دمتحدینو دانسانی قوا وو تربیه ده چه نسبت محور ته ډیره لویه ده اوددې نه مراد تسهیلات اوداسلحې دجوړ ولو قابلیت اود ټولو نه مهم الوتکې دی چه مونږ ئې نسبت خپلو دښمنانو ته ډیر زرجوړولی شو. مثلا نن متحدین دیوروپ په محاذ کښې په هر ډول وسله کښې نسبت محور ته تفوق لري .

په بحرالکاهل کښې مونږ متدرجاً دجاپان جهازونه اوالوتکې تباه کوو. په عوض کښې زمونږ تولیدات ډیر اوهغوی خپل زیانونه تلافی کولی نشی نو چه د ریاضې ساده ترقی اساس وی هم زمونږ قوا زیاتیږی . سره له دې هم که چیرته مونږ خپل حربی لوازم ډیر نکړو داد الوتکو، توپونو، ټانکونو او جهازونو لوی په قوه به له لاسه اووزی . زمونږ دتولیداتو پروګرام د۱۹٤۰ په ېدو ورځو کښې شروع شو او ترننه پورې دامریکا دکار اوصنعت په ساحه کښې دا تولیدات خپل کامل حدته رسیږی دغسې برطانیه هم خپل تولیدات تکمیل کوی اومونږ به خپل بریالیتوب په المان او جاپان باندې له ټولو تجهیزاتو له حیثه ثابت کړو. سره له دې باید یوه ګړۍ ضایعه نه شی . اوهر امریکائې باید هغه مسافه چه مونږ ئې طی کوو اوهغه وسله چه مونږ په نظر کښې لرو په نظر کښې ونیسی . برما او چین ته پوازې په مشکلاتو رسیدلی شو. دوه کاله مخکښې هرڅومره الوتکې چه مونږ هندوستان ته ولیږلې غورزیدلې او ټوټې ټوټې به دجهازونو په واسطه هندوستان ته بارېدلې اوپه هغه ځای کښې به ترمیم شولې اوبیرته به دجنګ میدان ته ولیږلې شوه .

ځمونږ الوتکې : په ترڅو چه چینی ته رسیدلې باید د لوړ و غرو نه تیرې شوی وای او د چین ترمرا کزو پورې به په ډیر ز حمت مو ترونو، تیل اوفالتو پرزې رسولې . چه دچین برما لیاره وړانه شوه داهم ودریده او ځمونږ عملیات په هوا کښې منحصر شول . منګر چه د الوتکو سرعت زیات شو او نور مراکز مولاس ته راوستل داتکالیف لږ شوه منګر بیاهم باید تیل اوفالتو پرزې دجنګ محاذ ته په هره نقطه کښې د دنیا د جهازونو په وسیله ورسول شی.عساکراووسله په هره نقطه کښې ددنیا دجهازونو په واسطه لیږله کیږی . نه پوهیږم چه په دنیا کښې څو کسه په دې پوهیږی چه جنګ داتلانتیك دبحرالکاهل د مدیترانې له مینځه ، دبحرهند پرسر چه په هره نقطه کښې دتحت البحری نه خوا پری حمله کیږی اوالوتکې پرې غوټې وهې څه معنی لري.

دامریکا اوبرطانیې مشترك عملیات په تیر نوامبر کښې په مراکش باندې ددنیا دبې سابقې اوډیرو لویو نظامی عملیاتو څخه و. سره له ټولو خبرو باید مونږ په خپلوتکا لیفو پوه اوسو او په تمامه معنی خپل حربی مساعی زیات کړو چه فتح زمونږ شی .

دموسولینی وینا

(۲)

اوکار به ئې په تاریخ کښې دکتلو وړپاتې شی که څه هم یوه ورځ خو به په اسا طیرالاولین بدلشی . پدې ځای کښې ځماخپلې ډرامې خلاصیږی لکن هغه ټول دهغه هولناك تراژدی په مقایسه چه دبادولیو حکومت ایطالیا دجولائې په ۲۵ تاریخ په هغه کښې کش کړه ، هیڅ اوصرف هیڅ دی . بوفاشیستې ګمان نه کاوه چه دغه حکومت په داسې یوه توطئه دایطالیا دحکومت اودفاشیست درژیم په برعلیه کښیږدی دغو ښاغلو د جولائې له ۲۵ نه وروسته یو ترتیب ونیو چه دیرو ګرام ۲۰ کلنه بنا اوامپراطوری چه ځمونږ مملکت ته ئې بې ساری شان اوعظمت ور کړی و ونړوی . د هغوی جرم اودهغو کسانو جرم چه اوس هم وغواړی چه په ئې معنی وساپلو لکه نوم اونورشوه پدې وخت کښې چه غلیم په خاوره کښې جنګیږی مقابله وکړی یودې مونږ ئې چه له بلې خوا غواړو هغه دادې چه ټول مسئولیتونه زمونږ په ذمه وی اوغواړو چه هغه کسان چه په خیانت ئې شروع کړی ده اواوس ئې خپل رنګ ښکاره کړی دی ونیسو اوباید له خپلو عهدو نه استعفا وکړی . هغوی په ټولوجنګونو کښې دشاه دوستې ، له پروپا ګنډ داود المان له برخلافې څخه استفاده کړیده هغوی هیڅکله په جګړه کښې دلچسپې نه لرله بلکه په ډیر احتیاط ئې دهغې په ضمن کښې خپل مقاصد په خیال کښې لو یول او منا سبې موقع ته ئې کتل . هغه شهزاده هیڅکله د جګړې په میدان کې ښکاره نه شوچه دااعلان ئې وکړچه مادجنوبی عسکرو قوماندانې په لاس کښې ونیوله زه اوس یوه شوم چه دایطالیا د شاهی دربار ټول تنظیمات دبادولیواودهغه په خبرد نوروله پلانونه دك وه نوحزب فاشیست له شاه اوشاه پر ستې سره تعدی ونه کړه بلکه شاه اوشاه پرستې له رژیم فاشیست سره تعدی وکړه فی الحال بې شکه ځماله بندی توب نه وروسته بادولیو ودریده اواختیار ورکړی شو چه دمتارکې په خصوص کښې مذاکرات شروع کړی. دهغه لاره ځما دبندی توب نه مخکې دشاه ددربار اوایطالیا اوانګلستان په منځ کښې دمذاکراتو په واسطه برابره اوبیرته شوی وه.نو په دغه صورت ایطالیا له آلمان سره وعده ماته کړه او څنګه چه هتلر په خپله وینا کښې وویل چه حتی دمتارکې دقرارداددامضاء نه وروسته دایطالیا فعلې حکومت چه له هغې نه خبرنه و،آلمان ئې وغولاوه . هما غې سلطنتی کورنی ته په ۲۰ کاله مخکښې مې له دغوغورزیدونه نجات ور کړی و اوس نوی حکومت جوړ اونوی ازادی ئې دنظامی حکومت په زوراونیزه جوړه کړه دمتارکې دقرارداد شرطونه خورا سخت قابل تصورشرطونه دی بیاچاله دغو شرائطواوهم غلیم ته ځمادسپارلو سره هیڅ قطعاً مخالفت ونه کړ. ده پرته له تاج ، بل دهیڅ شي فکرونه کړ . او ایطالیائې د شرم او مصیبت په کنده کښې وغورزوله. دسلطنتی کورنی بدکارې اوس دشرق اقصی نه نیولې تر امریکا پورې ثابته شوه حتې غلیمان هم چه مونږ ئې دغې ننګ آورې تسلیمې ته مجبوری کړی و د هغې په نسبت خپله کرکه نه شی پټولی .

هیڅ ،حتې هتلر هم نه غوښتل چه پر انګلستان حمله وکړی لکن چرچل سره له مواعیدو دیو لیند دنجات دپاره جنګ ته وړاندې شوله دی وروسته به هرایطا لوی حتی په شخصی کارو کښې هم د نورو په اشتباه کښې وی. که څه هم دو افعاتو ملزم خو به یوه ډله ایطالویان وی لکن هغه څوك نه پادوی او دایطالیا ټوا خلك له ابتدانه تر انتها پورې ددغه سپك تقصیر کونکې بولې مونږ چه خپل شرافت بایلودنو خپل مستملکات موهم چه په دغه جنګ کښې موبه ادرباتیك، دایجین به بحیره کښې اود فرانسې په جنوب کښې او بالقاناتو کښې فتحه کړی و، هم له لاسه ور کړه ځمونږ عسکر چه په هره خندق کښې پاتې و په یوه شپه کې متحدینو ټولې خلع سلاح کړه

اودملکې خلکو خندنې شوه. ځمونږ عسکر چه په ډیرو میدانو کښې له متحد المان سره اوږه په اوږه په زړور تیا جنګیدلی وباید دا خجالت ئې منلی وی او حتی په دې به هغه ایطالو یان چه دروسیې دجګړې په هدیرو اود جنګ په نورو میدانو کښې د خپل متحدالمان په څنګ کښې پراته دی هم حتماًحس کاندې دایطالیا شاهی بحریه چه په شل کاله فاشیستې مجاهدت تعمیرشوې وه اوس مالټاته تسلیم شوه او ټش فضائې طاقت او دهغو دتجهیزاتو لویه برخه بچ شوه لکن د هغو دعملی مقاصدو دپاره ئې هم دخپل جنګ قوه له لاسه ورکړه.بادولیو حتی له تسلیمیدو وروسته هم ددې د پاره چه المانیان وغواوی اجازه وکړه چه دجنوبی او مرکزی ایطالیا لوی او واړه ښارونه بمباری وکړی ددغې روئې نتیجه چه شاهی حکومت فاشیست نه وکړه دایطالیا دخلکو باورئې له شاهی حکومت نه سلب کړ. مګر په نتیجه کښې د ایطالیا دملت اتحاد قطعا له منځه و رك نه شو . نو چه شاهی حکومت خپلې تاریخې وظیفې انجام نه شوی کړی نو یو قلم له منځه ځی . په اصل کښې ایطالیا جمهوریت زیاتره له شاهی حکومت څخه ایجابوی او حتی له هغه وخته څخه چه د (مازن زی) حزب د شاه د و ستې په بر خلاف چه له خارجه ئې ریشه کړی وه وجنګیده تراوسه ایطالیا دجمهوری حکومت خواته خپل تمایل ښکاره کړی دی. جمهوری حکومت چه مونږ غواړو چه تاسیس ئې کړو هغه په ملې او اجتماعی خورا لویه معنا و او په خپل مفهوم او اساس کښې به فاشیستې وی . دایطالیا تراو ښځې او تور کمیسې په دې هیله چه ځمونږ بل وار ته فعالیت ستړی نه شی خپله خط مشی د لاندینیو موادو له مخې خلاصه کوؤ :

اول- وسله واخلې له المان او جاپان سره دغلیم په بر خلاف که وجنګیږی .

۲ - د ایطالیا له غلیمانو سره د بادولیو دمتارکې قرار دادته اهمیت مه ورکوی اوهغه لغوه وګڼې.

۳- دالمان اوجاپان سره په جګړه کښې تر هغه وخته وجنګیږی چه ځو فتحه نه وی حاصله شوی .

٤ - خپل ځانونه د ایطالیا له باچا سره په هیڅ سوګند پابندو نه ګڼئ له فاشیستې جمهوری حکومت سره وفاداره اوسې . (ژوندی دی وی ایطالیا اوتل دی وی فاشیست)

(ترانس اوشن)

څر ګند و نې

خانهٔ فروشی

یکدربند حویلی واقع ګذر باغ علیمردان که مشهور به حویلی مرحوم سید محمد شریف خان سر یاور است به معرض فروش قطعی ګذاشته شده شائقین در حویلی مذ کور به نزد سید محمد لطیف مرا جعه کنند .

(۲۸۷) ۱/٤

خلیفه عبد الغیاث دوبی شستن روی جائی وغیره اجناس مکتب مساحت و تیلګراف را تعهد نموده مرجع داوطلبی تاده روز شعبهٔ اجرائیهٔ مکتب مساحت واقع ده بوری. (۲۹۰) ۱/۱